

Wstęp

Na druga połowę tego, pamiętnego 2020 roku pandemii koronawirusa COVID-19 przygotowaliśmy aż 7 (słownie siedem) spotkań. Pierwsze dwa, które odbędą się w miesiącu lipcu i sierpniu, poświęcimy Patronom Europy św. Benedyktowi i św. Teresie Benedykcie od Krzyża – Edycie Stein, Po przedstawieniu życiorysu i dzieła św. Benedykta zastanowimy się nad popularną dziś Opcją Benedykta, czy mamy za nią podążać, czy też wybrać historię biblijnego Gedeona. W następnym spotkaniu z Patronami Europy, spotkamy się w sierpniu, ze św. Teresą Benedyktą od Krzyża – Edytą Stein będziemy podążać za jej kolejnymi etapami życia w poszukiwaniu Prawdy. Następne spotkania dwa spotkania we wrześniu, to: pierwsze ze sztuką religijną i sakralną, poświęcone najpiękniejszym Madonnom przedstawionym w malarstwie jak i rzeźbie. W następnym wrześniowym spotkaniu przedstawimy Krzyże w górach, te najbardziej znane Krzyże na szczytach górskich: w Alpach, Karpatach i Górach Polski, a także na różnych wzgórzach i wzniesieniach (pagórkach). Kolejne spotkanie będzie konferencją poświęconą św. Janowi Pawłowi II, którego rok właśnie obchodzimy, a poświęcone będzie dość nietypowej tematyce. Przedstawimy działalność św. Jana Pawła jako turysty górskiego, kajakarskiego i kolarskiego. Będziemy podążać szlakami papieskimi, po górach i miejscach, w tym po ustrońskich szlakach św. Jana Pawła II. W kolejnym spotkaniu powrócimy do tematyki „rzymskości” jako drogi cywilizacji chrześcijańskiej Europy. O „rzymskości” św. Klemensa już raz mówiliśmy, powtórzymy ten temat w powiązaniu z „rzymskością” św. Jana Pawła II i jakie z tego wynikają dla nas wnioski.

I wreszcie cykl naszych spotkań zakończymy spotkaniem historycznym i zarazem z Patronami Europy św. Cyrylem i św. Metodym. Tym spotkaniem z Apostołami Słowian zakończymy nasz dziesięcioletni okres badań nad ewangelizacyjną misją świętych Cyryla i Metodego nie tylko na Wielkich Morawach, ale i w Polsce. Przedstawimy 252 dowody na istnienie tej misji ewangelizacyjnej nie tylko na Śląsku i w Kraju Wiślan, ale i w państwie gnieźnieńskim.

Autorzy

2020.07.11. (sobota), godzina 19.00 - Spotkania z Patronami Europy – **Św. Benedykt wzorem dla współczesnego chrześcijaństwa** – **Opcja Benedykta, czy żołnierze Gedeona?**,

Pierwsze spotkanie z Patronami Europy rozpoczniemy od św. Benedykta z Nursji, założyciela zakonu benedyktyńskiego i autora reguły benedyktyńskiej. Patrona jednej męskiej Róży Różańcowej w parafii św. Klemensa papieża i męczennika w Ustroniu.

Oprócz krótkiego przedstawienia życiorysu świętego i jego dzieła życia przejdziemy do głównego tematu wykładu Opcji Benedykta.

W wykładzie przedstawione zostaną główne założenia Opcji Benedykta wynikające z treści książki Roda Drehera, *Opcja Benedykta. Jak przetrwać czas neopogaństwa* i dyskusji na jej temat jaka wywiązała się w Polsce.

W drugiej części, najpierw przybliżymy postać biblijnego sędziego i wodza Gedeona, a następnie zostanie zaproponowana koncepcja Stefana Niesiołowskiego działania na forum Wspólnoty Europejskiej małej grupy chrześcijan jako żołnierzy Gedeona. W drugiej części przedstawimy także działalność wspólnot wielu wyznań, które obrały sobie za patrona i sposób działania Geodeona.

Medal św. Benedykta, który autor otrzymał z okazji 20-lecia Stowarzyszenia Kultury Chrześcijańskiej im. Księdza Piotra Skargi w Krakowie, 2019.

Św. Benedykt

Gedeon - rycina

W prezentacji fotograficznej zaprezentujemy wizerunki św. Benedykta, miejsca związane z jego działalnością. Najważniejsze klasztory benedyktyńskie w Europie i Polsce. I ich wpływ na kulturę Europy.

2020.08.09, (niedziela) godzina 19.00 – Spotkania z Patronami Europy – **Św. Teresa Benedykta od Krzyża - Edyta Stein w poszukiwaniu Prawdy,**

Drugie spotkanie z Patronami Europy poświęcone będzie św. Teresie Benedykcie od Krzyża – Edycie Stein, która jest także współpatronką naszej Diecezji Bielsko-Żywieckiej.

W wykładzie przedstawimy najważniejsze wydarzenia z życia świętej, związane z rodziną, nauką w szkole, studiami, pracą naukową, pracą w szkołach, wykładami, porzuceniem judaizmu i przyjęciem wiary katolickiej, wstąpieniem do Karmelu. Przytoczymy te wydarzenia z jej autobiograficznej książki: *Dzieje pewnej rodziny żydowskiej*, a także z listów Edyty Stein, zebranych jako: *Autoportret z listów (1916-1933)* i *Autoportret z listów 1933-1942*, także *Autoportret z Listów do Romana Ingardena*. Uzupełnimy wydarzenia opisanymi przez krewną świętej Susanne Ratzdorff – w książce pt. *Ciocia Edyta. Żydowskie dziedzictwo katolickiej świętej*.

Jej piśmiennictwo i główne badania, poglądy omówimy na podstawie opracowań naukowych najważniejszych dzieł Edyty Stein: *Wiedza Krzyża* i *Twierdza duchowa* i innych wydawnictw, m.in.: *Dzieła zebrane* (dwa wydania).

W prezentacji fotograficznej zaprezentujemy fotografie z miejsca urodzenia, zamieszkania, nauki szkolnej i studiów we Wrocławiu, a także pobytu w dzieciństwie u dziadka w Lublińcu i wędrówek w Sudetach z rodzicami i kolegami ze studiów. Kolejne fotografie przedstawia szpital w Hranicach na Morawach, gdzie w czasie I wojny światowej święta jako ochotniczka Czerwonego Krzyża pracowała jako pielęgniarka. Następne miejsca związane z życiem św. Edyty Stein związane z dalszymi studiami na Uniwersytecie we Fryburgu Bryzowski, asystentury u Husserla we Fryburgu, wykładami w liceum w Spirze, docenturą w Munster. Kolejne fotografie przedstawia miejsca związane będą już z pobylem w karmelu w Kolonii i w Echt w Holandii.

Końcowe fotografie przedstawiają miejsce śmierci męczeńskiej św. Teresy Benedykty od Krzyża – Edyty Stein w Obozie Zagłady – Konzentrationslager Auschwitz-Birkenau oraz miejscem jej pamięci w Oświęcimiu i sympozjami z okazji 70. rocznicy jej śmierci.

Edyta Stein łączy

Seminarium z okazji 70. rocznicy śmierci Edyty Stein

Świętej Teresy Benedykty od Krzyża OCD, Patronki Europy

8-10 czerwca 2012

Centrum Dialogu i Modlitwy w Oświęcimiu

W programie:

Piątek - 8.06.2012

17:00 **INAUGURACJA KONFERENCJI**
 17:30 "Dobro odnawiająca się Edyta Stein - Zwykłej" - ks. bp Telesław Ralczuk
 18:00 "Odrobina czułości według Edyty Stein"
 o. dr Francisco Javier Sánchez Ferreras OCD, Aella, Hiszpania
 18:30 "Wzorem Edyty Stein a realizacja żywienia-ochrony zdrowia"
 Rabin James Shalom Oshon, Anglia
 Film "Edyta Stein - patronka Europy patronką Lublińca"

Sobota - 9.06.2012

7:15 Msza św. przewodniczący ks. bp Grzegorz Ryk, Kraków
 9:30 "Zydomskie korzenie Edyty Stein" ks. prof. Jan Machalik, Kraków
 10:00 "Wzrost człowieka u Edyty Stein / Romana Ingarden" prof. Wiesław Stróżawski, Kraków
 10:30 "Znaczenie wsi w życiu / poemach Edyty Stein" ks. prof. Wojciech Zysak, Kraków
 12:30 "Edyta Stein jako filozof europejski" dr Beata Laboch, Murowana, Francja
 12:30 "Przesłanie kulturowe O uniwersalności Edyty Stein" prof. Anna Grzegorzek, Poznań
 13:00 "Wzrost edukacyjny Edyty Stein - doprowadzając do wywaru pedagogii w Europie XXI wieku"
 dr Cecylia Hederle, Białystok, Niemcy
 15:30 "Wzrost św. Janu od Krzyża na Edyty Stein" o. prof. Jerzy Gogola OCD, Kraków
 16:00 "Edyta Stein. Filozoficzne podłoża do postawy Edyty Stein w obliczu nieludzkiego"
 prof. Claudia M. Wulf, Utrecht, Holandia
 Film "Wzrost Edyty Stein"

Niedziela - 10.06.2012

8:00 Msza św. w Karmelu - przewodniczący o. Telesław Fioresk OCD, Kraków
 11:00 "Sanktuarium w Birkenau - przeszłość i teraźniejszość w antyropologii filozoficznej Edyty Stein"
 o. prof. Joseph Varghese Malakkal OCD, Rzym, Włochy

Języki konferencji: polski, angielski, niemiecki - tłumaczenie symultaniczne
 Całkowity koszt udziału w seminarium: 200 zł

Organizatory zapraszają również do udziału w :

Rokniczkach 7-9.08.2012 w CDiM w Oświęcimiu
 Głównych uroczystościach religijnych w dniu 8 sierpnia 2012

Kontakt:
 Tel: +48(33) 8431000
 Centrum Dialogu i Modlitwy ul. Maksymiliana Kolbego 1 Oświęcim

Zgłoszenia: edukacja@cdim.pl

Info: www.cdim.pl

Edyta Stein łączy, ulotka dwudniowego seminarium, w Centrum Dialogu i Modlitwy w Oświęcimiu, z okazji 70. rocznicy śmierci Edyty Stein, którego uczestnikiem był autor.

2020.09.08 (wtorek), godzin 19.00 – Spotkanie ze sztuką religijną i sakralną – **Madonny** – w sztuce plastycznej,

Szczegółowo omówimy najbardziej przez nas lubiane obrazy: Leonarda da Vinci - *Madonna z goździkiem*, i rzeźbę na Starym targu w Cieszynie.

Następnie omówimy dzieła sztuki malarskiej, kiedy to w sztuce włoskiej okresu Trecento (XIV wiek) i Quattrocento (XV wiek), Giotto, Simone Martini, bracia Pietro i Ambrogio Filipino, Fra Angelico, Fra Filippo Lippi i jego syn Fillippino, Leonardo da Vinci, Fra Bartolomeo, Pietro Perugino, Giorgione, a przede wszystkim Sandro Botticelli i Rafael Santi odkryli w postaci Matki Bożej ideał urody kobiecej, który zawładnął kulturą Zachodu. Drugą część wykładu poświęcimy sztuce sakralnej, Madonnom, której wizerunki znajdziemy w sanktuariach i kościołach, a także najstawniejsze rzeźby Madonn.

Leonardo da Vinci, *Madonna z goździkiem*,
Alte Pinakoteka, Monachium.
Foto A. Georg

Łukasz Cranach st.. *Madonna z Dzieciątkiem*,
Alte Pinakoteka, Monachium.
Foto A. Georg

W prezentacji fotograficznej zostaną pokazane najważniejsze dzieła malarzy XIV i XV wieku eksponowane we wszystkich muzeach Europy, w tym prawosławne ikony. W dalszej części obraz najświetniejszych i cudownych wizerunków Madonn w Polsce. Począwszy od MB Częstochowskiej, poprzez Piekarską, Leśniowską, z Gildie, Kalwaryjską, Makowską, Jordarnowską. Madonny Śląska Cieszyńskiego: Kończycką, Cieszyńską, Gołyską, Hermanicką, a także Madonny Kęckie, aż do Madonny Zbójnickiej w Inwałdzie i Barwałdzkiej z gruszą. Figury Madonn ze Śląska w Muzeum Narodowym we Wrocławiu i Muzeum Archidiecezjalnym w Katowicach oraz z Małopolski zakończą pokaz fotografii. W szczególności Madonnę z Dzieciątkiem stojącą na kolumnie na Kurzym Targu w Cieszynie i figurę Madonny z Dzieciątkiem w kościele pod wezwaniem św. Barbary w Mikuszowicach Krakowskich.

Figura Matki Bożej na Starym Targu w Cieszynie (kopia). Oryginał znajduje się w Muzeum Cieszyńskim w Cieszynie.

2020.09.14 (poniedziałek) godzina 19.00 – Spotkanie ze sztuką religijną i sakralną – **Krzyże w górach,**

Prezentację krzyży w górach zaczniemy od krzyży na alpejskich szczytach: od Matterhornu, Kleine Matterhornu, w Alpach Walijskich w Szwajcarii, poprzez krzyże na Grossglocknerze, w Wysokich Taurach w Austrii, w Karpatach, Tatrach Wysokich na Gerlachu na Słowacji, skończywszy na krzyżach jubileuszowych na mniejszych wzniesieniach. Następnie przejdziemy do prezentacji krzyży w górach Polskich, od krzyża na Giewoncie, poprzez krzyże: na Łysicy, Łysej Górze, w Górach Świętokrzyskich, Tarnicy, w Bieszczadach, Będoszce, Matysce, w Beskidzie Żywieckim, Chrobotczej Łące, w Beskidzie Małym, akowskim krzyż na Koczym Zamku, żelaznym krucyfiksie na Ochodzitej, w Koniakowie, papieskim krzyżu na Trzech Lipkach w Bielsku-Białej, a skończywszy na modrzewiowym krzyżu w Ołtarzu Naszej Małej Ojczyzny na stoku Małej Czantorii w Ustroniu. Przedstawimy okoliczności ich powstania, a zwłaszcza historię ich budowy i sposób ich montowania.

*Biały Krzyż (Krucyfiks) na Salmopolu
w Beskidzie Śląskim. Krzyż Ekumeniczny.*

*Krzyż Papieski na Matysce.
Beskid Żywiecki.*

W fotograficznej prezentacji przedstawimy nie tylko same Krzyże, ich piękno, artystyczne wykonanie, ale ich prezentację na tle krajobrazu górskiego we wszystkich porach roku i dnia, o wschodzie i zachodzie słońca.

Krzyż (Krucyfiks) na Ochoździej w Konia-kowie, Beskid Śląski.

**2020.10.15-16. (sobota - niedziela) – KONFERENCJA -
Św. Jan Paweł II – turysta.**

2020.10.15. (czwartek) – 10.00 -15.00 : wykłady i panele

**2020.10.16 (piątek) – 19.00 Górskie szlaki papieskie – pokaz
fotografii**

Wykłady i panele będą dotyczyły: szlaków papieskich w górach Polski, a także pieszych wycieczek górskich i narciarskich wycieczek górskich; księdza, biskupa, arcybiskupa i kardynała Karola Wojtyły, z młodzieżą studencką i tzw. grupą Środowiska. Papieskich wizyt w Tatrach. Wypraw papieskich – papieża Jana Pawła II zarówno górskich pieszych w Alpy: rejon Mount Blanc, Alp Włoskich oraz wyjazdów na narty w Alpy Włoskie i Apeniny.

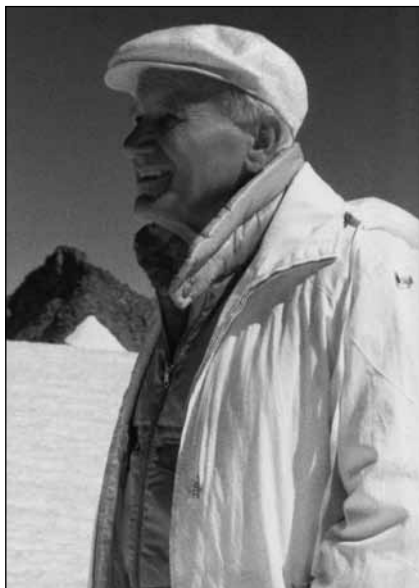
*Kurs narciarski na Hali Lipowskiej, Beskid Żywiecki, w lutym 1958 roku.
Ks. Karol Wojtyła, pierwszy z prawej.*

Po prawej:

*Papież Jan Paweł II w zimie w Alpach Włoskich,
(zdjęcia górne)*

*Papież Jan Paweł II w lecie na wędrownce w Apeninach?
(zdjęcia dolne)*

Odczytamy wspomnienia spisane przez uczestników tych wycieczek, a być może wystuchamy ustnych wspomnień, gości konferencji, przede wszystkim: ks. Kardynała Stanisława Dziwisza i biskupa seniora Tadeusza Rakoczego.

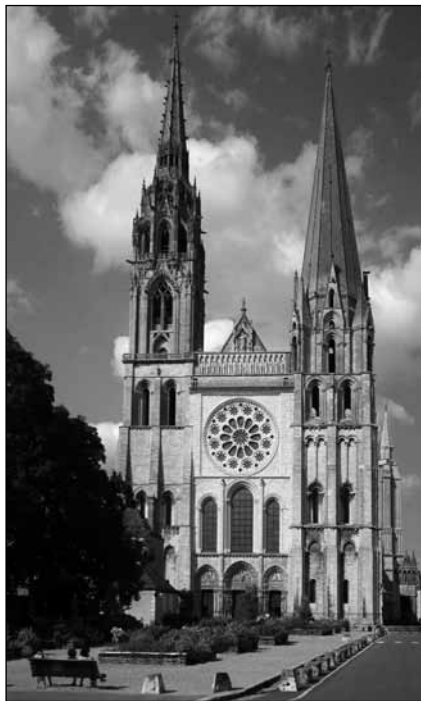
2020.11.23 (poniedziałek) Spotkanie ze świętymi. Rzymskość św. Klemensa I Rzymskiego i św, Jana Pawła II – drogą cywilizacji chrześcijańskiej.

Kim był św. Klemens I Rzymski (po łacinie: *Clemens Romanu*), zwany Apostołem pokoju ? Wiele informacji o św. Klemensie rzymskim czerpiemy z tradycji, która pochodzi dopiero z IV wieku, według niej: św. Klemens został uwolniony przez rzymskiego patrycjusza i na jego cześć nadał sobie imię Klemens. Był bowiem wyzwolencem kuzyna cesarza Domicjana, Flawiusza Klemensa. Ów Flawiusz Klemens miał być posądzony o chrześcijaństwo i dlatego został skazany na ścięcie około 95 roku przez tegoż cesarza Domicjana. Legendę św. Klemensa rozbudowało średniowiecze. Weszła ona nawet do brewiarza rzymskiego, z którego została usunięta przy ostatniej reformie. Według tej legendy jego ojciec miał na imię Faustyn. Św. Klemens miał żydowskie pochodzenie i był niewolnikiem. Wiemy też, że wcześniej nim został papieżem, był przełożonym gminy rzymskiej.

Na podstawie autentycznego *Pierwszego listu do Koryntian*, autorstwa św. Klemensa, wnioskujemy zaś, że był zhellenizowanym Żydem, wykształconym w retoryce oraz administracji.

Św. Jan Paweł II, który urodził się 100. lat temu w Wadowicach, w najjaśniejszej II Rzeczypospolitej. Odebrał bardzo dobre przedwojenne wykształcenie, przede wszystkim humanistyczne, znał grekę, łacinę. Zapoznał się dobrze z historią i literaturą starożytnej Grecji i Rzymu. Mało tego już w liceum grał w sztukach teatralnych w dramatach greckich i dziełach literatury polskiej. W jego spuściznie literackiej znajdziemy wiele przykładów na znajomość literatury antycznej.

*Katedra w Chartres,
najpiękniejsza katedra świata.*

*Otwarte okno w Domu Rodzinnym św. Jana
Pawła II w Wadowicach. Dokładnie, co do
minuty, w 100. rocznicę jego urodzin.
Foto autor.*

Św. Klemens I Rzymski, był pierwszym znanym nam papieżem, którego rzymskość nie budzi wątpliwości. Wynika ona z jego miejsca urodzenia, odebranego wykształcenia, Jego dzieł, które zachowały się do dzisiaj. Św. Jan Paweł II, czy był ostatnim papieżem, którego „rzymskość”, jest oczywista, Czy św. Jan Paweł II był ostatnim papieżem, stojącym na czele Kościoła Rzymskokatolickiego, który prowadził nas drogą rzymską?

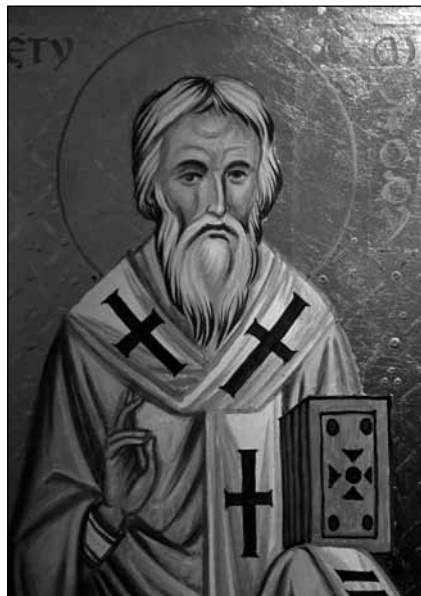
To jest pytanie, na które chcieliśmy odpowiedzieć.

**2020.11.30. (poniedziałek) – Spotkanie z Patronami Europy -
Św. Cyryl i św. Metody mocarze ewangelizacji Europy środkowo-
wschodniej - 252 dowody na chrystianizację Polski w 2. połowie
IX wieku.**

Wykład rozpoczniemy od *Żywotu św. Konstantyna – Filozofa*, jego fragmentu, gdzie mowa jest, o tym, że w liście księcia Rościszława zawarte jest zdanie: „Aby i inne kraje do nas się upodabniały”, które, z uwagi, że *Żywot* napisany został zaraz po śmierci św. Cyryla w 869 roku w Rzymie, świadczą o tym, że misja świętych Cyryla i Metodego, w latach 863-876 dotarła nie tylko na wielkie Morawy, ale i do Polski: na Śląsk, do Kraju Wiślan i państwa gnieźnieńskiego, o czy mają świadczyć wymienione w wykładzie 252 dowody na istnienie tej misji w Polsce, zawarte zarówno w źródłach pisanych jak i archeologicznych, a także toponimach, antroponimach pochodzących od św. Klimenta. (św. Klemensa). Na zakończenie przedstawimy historiografię interpretacji fragmentu *Żywota Metodego*, o chrzcie księcia Wiślan, zaczynającego się od słów: „Pogańsk knędz silny velmi sijede na Wiślech... (Pogański potężny książę siedzący w kraju Wiślan...)”

Św. Cyryl

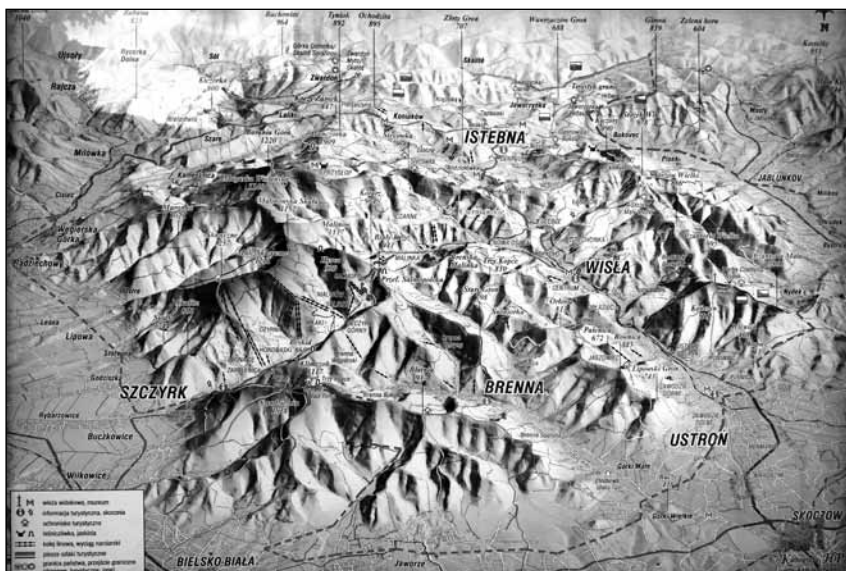
św. Metodey

Obrazy w Muzeum Domu Rodzinnym Św. Jana Pawła II,
ilustracja Encykliki Papieskiej *Slavorum Apostoli*.

Prezentację fotograficzną dowodów rozpoczniemy od miejsca przybycia Apostołów Słowian w Devinie, koło Bratysławy, poprzez miejsca ich pobytu w Nitrze, Stary Meste, Velehradzie, Mikulcicach, Ołomuńcu, Levym Hradcu, poprzez Ustroń, Wiślicę, Miedźną, Łędziny, Wieliczkę, Maków Podhalański, Zawoję, Trzemeśną, Skalnik, Wiślicę nad Nidą, Łysą Górę, Podebłocie, a także Rusocin, Gromnik, Niemczę, Gilów, Wołów, Ślężę, Sobótkę Wrocław, poprzez Lgotę Wielką, Wróblów, Gniewkowo, Mogilno, Kruszwicę, Polanowice, Gniezno do Poznania.

Apostołowie Słowian dotarli do Polski (Polonia) w 863 roku.

----- Trasa misji ewangelizacyjnej św. św. Cyryla i Metodego od Przetęczy Jabłonkowskiej przez Klimczok do Doliny Soły.

Opracowali: Elżbieta i Andrzej Georgowie.

Podsumowanie

W pierwszej połowie tego 2020, jeszcze raz podkreślamy pamiętnego roku, kiedy to udało nam się przeprowadzić tylko jedno spotkanie w Czytelnii Katolickiej, a mianowicie 9 marca br. odbyło się spotkanie ze sztuką religijną i sakralną, zatytułowane: „*Pasyjna sztuka plastyczna na przestrzeni wieków*”.

Wtedy to omówiliśmy przede wszystkim najbardziej znane dzieła sztuki pasyjnej: fresk Leonardo da Vinci, *Ostatnia wieczerza*, i rzeźbę Michała Anioła *Pieta Watykańska*. Zaprezentowaliśmy kilkaset fotografii dzieł plastycznych o tematyce pasyjnej zarówno malarzy jak i rzeźbiarzy, tych najbardziej znanych po mniej znanych twórców i ich dzieła, zgromadzone w muzeach całej Europy, a także mniej znane dzieła sakralnej sztuki pasyjnej, które znajdują się w kościołach, i to zarówno na Wschodzie jak i Zachodzie Europy.

Następne nasze spotkanie, w Niedzielę Palmową 5 kwietnia br. z uwagi na pandemię koronawirusa COVID-19 odbyliśmy już zdalnie. Tematem naszego spotkania ze sztuką religijną i sakralną była: „*Sztuka pasyjna religijna i sakralna w parafiach Śląska Cieszyńskiego*”. Uczestnicy naszych odbywających się od 2018 roku w Czytelnii Katolickiej cyklicznych spotkań historycznych i osoby, które wyraziły chęć wzięcia udziału w tym zdalnym spotkaniu otrzymały pełny tekst wykładu i prezentacji fotograficznej w formie książkowej zapisanej w pdf-ie.

Po trzymiesięcznej przerwie poświęconej napisaniu i przygotowaniu do druku naszej książki, poświęconej tematyce ostatniego spotkania, a mianowicie pasyjnej sztuce religijnej i sakralnej w parafiach Śląska Cieszyńskiego. Przygotowaliśmy tom I tej książki zatytułowany: *Pasyjna sztuka religijna i sakralna w parafiach Ustronia*.

Ustroń, Lipowiec, Nierodzim, Polana, Hermanice, Zawodzie. Książka ma charakter ekumeniczny i dotyczy parafii rzymskokatolickich i ewangelicko-augsburskiej w naszym mieście. Da Bóg, że uda nam się zebrać środki finansowe na koszty druku i wydać tę książkę przed naszym kolejnym spotkaniem.